

บทที่ 2

แนวคิดในการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

2.1.1 แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต

การให้สินเชื่อหรือการให้เครดิตนั้น เป็นกิจกรรมที่มีความเสี่ยงอยู่ในตัวของมันเอง ทั้งนี้ เนื่องจากว่าลูกหนี้อาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามพันธะผูกพันที่จะชำระหนี้ตามกำหนดได้ ผู้ที่ให้ เครดิตอาจจะต้องสูญเสียเงินทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยที่เพิ่งจะได้รับ ดังนั้นจึงต้องทำการเสี่ยงอย่าง รอบคอบ และพยายามที่จะใช้นโยบายลดความเสี่ยงให้ต่ำสุด การพิจารณาให้เครดิตจึงต้องมีความ เชื่อมั่นในตัวลูกหนี้ว่าจะสามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา ดังนั้นการพิจารณาลูกหนี้จึงขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ตัดสินใจในการให้เครดิตแก่ลูกหนี้ เช่น การนำนโยบาย 5 C (C's Policy) มาใช้ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอันได้แก่ อุปนิสัย(Character) เงินทุน(Capital) ความรู้ความสามารถ (Capacity) หลักประกัน(Collateral) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการเมือง(Condition) (วรศ อุปปะติก, 2539)

ในทางปฏิบัติ การวิเคราะห์สินเชื่อทุกประเภท จะทำการควบคู่ไปกับการจัดทำข้อมูล ถ้าเป็นกรณีลูกค้ารายใหญ่และดูเหมือนว่าจะมีความเสี่ยงสูงแล้ว ผู้วิเคราะห์จะหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก ที่มีอยู่แล้ว ในการทำข้อมูลเพิ่มเติมนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องมั่นใจว่าคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากข้อมูลที่เพิ่มขึ้นจะต้องสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการคืนหน้าข้อมูลเพิ่มเติม กรณีที่กิจการได้รับการเงินของลูก ค้าก็ควรที่จะวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของเงินทุน การวิเคราะห์อัตราส่วนต่างๆ เป็นต้น โดยทั่วไป แล้วผู้วิเคราะห์มักจะเพ่งเลิงไปที่ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเป็นสำคัญ (เพชรี ชุมทรัพย์ ,2532)

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของสินเชื่อของธนาคาร (Concept of quality of bank credit)

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว การกำหนดนโยบายการเงินและนโยบายทางเศรษฐกิจมักจะอยู่ภายใต้ ข้อสมมุติฐานที่ว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ที่มีอยู่สามารถทำหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ย่อมหมายความว่าธนาคารพาณิชย์สามารถดำเนินกิจการอย่างมั่นคง กล่าวคือมูลค่าของสินทรัพย์ (asset) ทั้งหมดไม่น้อยไปกว่าหนี้สินทั้งหมดของธนาคาร ตลอดจนมีความสามารถสนับสนุนความ ต้องการของสังคมและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วน ไม่ว่าสินทรัพย์ของธนาคารหรือลักษณะ การขยายสินเชื่อของธนาคารจะเป็นอย่างไรก็ตาม จะต้องมีคุณภาพเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบของธนาคารตลอดเวลา ผู้บริหารธนาคารจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ระบบธรรมเนียมประเพณี จริยธรรม ตลอดจนความรับผิดชอบต่อผู้ฝากเงินและเข้าของกิจการของธนาคาร ดังนั้นการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพ (quality) ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 3 ประการ

1. คุณภาพอันแสดงถึงลักษณะเด่นเป็นที่ประจักษ์ ของการพึงพาตนเองภายในของธุรกรรม (self-sufficiency of the transaction) โดยหากทัศนะของผู้ให้กู้ ซึ่งหมายถึงผู้ให้กู้จะได้รับทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยคืนตรงตามเวลาที่สัญญาไว้ ในทัศนะของผู้ขอกู้ หมายถึงเงินที่ขอรู้มานั้นได้ถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถชำระหนี้โดยปราศจากผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจ

2. คุณภาพอันเนื่องจากผลสะท้อนของการให้สินเชื่อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ กระแสการหมุนเวียนของสินค้า บริการและรายได้ การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรและการยกระดับมาตรฐาน การครองชีพให้สูงขึ้น แนวความคิดนี้คำนึงทั้งข้อดี และผลกระทบต่อสังคม

3. คุณภาพอันเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อต่อการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่ามาตรการชนิดใดที่ใช้គัดคุณภาพของสินเชื่อย่อมจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงและหนี้สูญ

ดังนั้น การกำหนดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ (credit risk policy) โดยธนาคารมีแนวทางที่จะกำหนดนโยบายความเสี่ยง ได้หลายทาง ทางแรกคือการลดความเสี่ยงให้ต่ำสุด โดยแยกลูกค้าออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มที่มีฐานะดี ถ้าให้สินเชื่อก็จะไม่มีปัญหาสำหรับการชำระหนี้คืน ถ้านำเงินไปลงทุนก็จะได้ผลตอบแทนพอสมควร กลุ่มที่สอง ได้แก่ธุรกิจและกิจการที่คาดว่าจะเกิดปัญหาการชำระหนี้คืน และอัตราผลตอบแทนจะไม่เป็นที่น่าพอใจ กิจการในกลุ่มนี้สองธนาคารจะหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ในการพิจารณาลูกหนี้จะขึ้นอยู่กับพื้นฐานที่ใช้ตัดสินใจในการให้เครดิตแก่ลูกหนี้

หลักการพิจารณาที่สำคัญของธนาคาร ได้แก่

1) อุปนิสัย คือการพิจารณาคุณลักษณะของบุคคลว่ามีความสำคัญในการบริหารเพียงใด และมีความตั้งใจชำระหนี้เพียงใด

2) โครงการ (project) คือความสามารถของกิจการลูกค้าที่จะดำเนินงานหรือโครงการให้สำเร็จและชำระหนี้ได้

3) หลักประกัน (collateral) หลักประกันที่ผูกพันตามกฎหมายให้ลูกค้าต้องชำระและผูกพันให้มีให้ลูกค้าลงทะเบียนกิจการ (วาระ อุปปัตติก, 2539)

2.2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สุรพล ไหлем(2539) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับของเงินกู้ประจำ : กรณีศึกษานาครถกรุงไทย จำกัด(มหาชน) สาขางุนสูเทพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับของเงินกู้ประจำของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาณัฐา โดยทำการศึกษาจากกลุ่มลูกหนี้เงินกู้ประจำที่ค้างรับดอกเบี้ยตั้งแต่ 1 งวดขึ้นไประหว่างปี2536-2537 รวม 53 รายของธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) สาขางุนสูเทพ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหาค้างชำระดอกเบี้ยส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ภูมิการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่ประกอบกิจการส่วนตัว เป็นผู้มีรายได้อยู่ในระดับ 10,000-30,000 บาท และส่วนใหญ่ได้รับสินเชื่อเงินกู้ประจำเพื่อท่องเที่ยวต่างประเทศ และได้รับเงินกู้ต่อเดือนไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้เงินกู้ประจำ พบว่า กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่เห็นว่า ภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับ ส่วนปัจจัยภายในนั้น พบว่าอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับ ส่วนปัจจัยทางด้านตัวลูกค้าพบว่ากลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับ แนวทางการเลือกปฏิบัติของลูกหนี้เงินกู้ประจำในการแก้ไขคดเคี้ยวค้างรับ เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้น กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่จะติดต่อธนาคารเพื่อบอกสถานะเหตุของการไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ และขอคำแนะนำจากธนาคารเกี่ยวกับการชำระหนี้ที่มีอยู่ นอกจากนี้ลูกหนี้ยังต้องการให้ธนาคารติดตามลูกหนี้เพื่อให้เห็นสภาพธุรกิจที่แท้จริง หากลูกหนี้ถูกธนาคารดำเนินคดีในชั้นบังคับคดีโดยการขายทอดตลาดทรัพย์แล้วปรากฏว่ามีมูลค่าน้อยกว่าภาระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่ กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่ต้องการที่จะขอผ่อนชำระหนี้ที่เหลือมากกว่าการให้ธนาคารยืดทรัพย์สินอื่นๆอีก

นเรศวร์ สุกัณฑ์ (2539) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อหนี้จัดซื้องานของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อหนี้จัดซื้องานของธนาคารพาณิชย์ จากจำนวนประชากรตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 461 รายในปี พ.ศ.2538 ซึ่งประกอบด้วยลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้ต่ำกว่าจำนวน 7 ล้านบาท 269 ราย กลุ่มลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้ระหว่าง 1-5 ล้านบาทจำนวน 173 รายและลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปจำนวน 19 ราย โดยนำตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัญหารือเรื่องหนี้จัดซื้อที่เกิดขึ้นมาทำการศึกษา พบว่าลูกหนี้ขาดประสบการณ์ และมีความรู้ในการบริหารธุรกิจที่คุ้นเคยเงินไปลงทุนไม่คิดพอ ดังนั้นจึงมีผลกระทบต่อรายได้ต้องแบนจากการลงทุนซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้คืนได้ นอกจากนี้ลูกหนี้ยังปิดบังข้อมูลที่แท้จริงต่อธนาคารทำให้เมื่อเกิดปัญหาต่อธุรกิจนั้นๆแล้ว ธนาคารไม่สามารถติด

ตามช่วยแก้ปัญหาให้ได้ ประกอบกับลูกหนี้มีหนี้กារนอกระบบธนาคารที่เสียดออกเมื่อในอัตราสูง และมุ่งชำระหนี้เหล่านี้ก่อน จึงเป็นผลกระทบต่อวงจรหมุนเวียนของเงินในระบบธนาคาร และทำให้ธุรกิจยิ่งขาดหายและขาดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าเป็นเพราะสาเหตุของการใช้เงินที่ผิดวัตถุประสงค์โดยลูกหนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน พนว่าหลักทรัพย์ค้ำประกันบางประเภทเกิดปัญหาการเสื่อมสภาพและราคาตกต่ำ และเมื่อการชำระคืนหนี้มีการยึดระยะเวลาอกไปจึงยิ่งทำให้บุลค่าหลักทรัพย์ใกล้เคียงกับภาระหนี้มากขึ้น และในส่วนที่เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ พนว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาภัยธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคและปัญหาสำคัญที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการผลผลิตที่ก่อให้ผู้ลงทุนเกิดรายได้ที่เพียงพอชำระหนี้คืนได้

จรุญรัตน์ ศรีการศิรินนท์ (2540) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของลูกค้าสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มลูกหนี้สินเชื่อที่ค้างชำระหนี้ไม่สามารถคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร ได้ตามกำหนดของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 110 ราย โดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและค่าความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ผลของการศึกษาพบว่าปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ ประกอบด้วยผลผลกระทบจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ผลกระทบด้วยผลการเมือง การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตออกสู่ตลาด ธุรกิจประสบปัญหาทั่วๆ ไป เช่น มีคู่แข่งเพิ่มขึ้น ปัญหาภัยธรรมชาติ ผลกระทบจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นธนาคารจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภท ผลที่มาจากการลักษณะหนี้ไม่แจ้งตรง เสื่อมสภาพไม่มีราคา ไม่มีสภาพคล่อง เป็นหลักประกันที่มีปัญหาอาจเป็นสาเหตุทำให้ลูกหนี้ไม่สนใจที่จะชำระหนี้ ปัจจัยที่เกิดจากปัญหาของตัวลูกหนี้เอง ได้แก่ ลูกหนี้มีการลงทุนเกินตัวทำให้ต้นทุนสูง ธุรกิจขาดสภาพคล่อง การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และทำการค้าเกินตัว

ทวิติยา บุศยรัตน์ (2541) ศึกษาเรื่องการบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้บริการทางด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และเพื่อหาวิธีการบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ตลอดจนเพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขเพื่อลดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างรวม 400 ราย ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่ม

ลูกหนี้ของธนาคาร จำนวน 300 ราย และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางค้านสินเชื่อและพนักงานสินเชื่อของธนาคาร จำนวน 100 ราย โดยได้นำตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารมาทำการศึกษา โดยวิเคราะห์ด้วยการแบ่งกลุ่มลูกหนี้ตามคุณภาพหนี้เป็น 6 กลุ่มเรียงลำดับลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดไปจนถึงลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ผลจากการศึกษาพบว่า การเกิดหนี้ที่ไม่มีคุณภาพนั้นเนื่องมาจากลูกหนี้ขาดประஸบการณ์หรือไม่มีความสามารถในการบริหารธุรกิจของตน นอกจากนี้ปัญหาภายในครอบครัวอันเนื่องมาจากการปัญหา หย่าร้างก็มีผลต่อการชำระหนี้ ประกอบกับในภาวะปัจจุบันลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินมีรายได้ลดลง และมีหนี้สินภายนอกซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคาร ทำให้ลูกหนี้มุ่งชำระหนี้กับธนาคาร ก่อนทั้งยังไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้หรือแก้ไขหนี้เพราไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้ที่มีกับธนาคาร นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังต้องประสบปัญหาในด้านหลักทรัพย์ค้าประกันเนื่องจากหลักทรัพย์บางประเภทไม่มีสภาพคล่อง และเป็นหลักประกันที่มีราคาใกล้เคียงกับภาระหนี้กับธนาคาร

นงนุช กะดีแดง (2541) ศึกษาเรื่องหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารักษณะทั่วไปของลูกค้าสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ค้างชำระหนี้และศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของสินเชื่อที่อยู่อาศัย ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัญชีลูกหนี้ที่ค้างชำระตั้งแต่ปี 2535-2539 จำนวน 300 ตัวอย่างจากทั้งหมด 1,900 ราย สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระเป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าลูกหนี้ส่วนใหญ่มีวงเงินกู้ต่ำกว่า 600,000 บาท มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีระดับการศึกษาระดับป्रิเมี่ยมหรือสูงกว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท และมีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อซื้อที่ดินเปล่าและอาคารชุด มีบุตรค่าหลักทรัพย์ค้าประกันต่ำกว่า 600,001 บาท มีระยะเวลาชำระหนี้คืน 10-15 ปี จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของธนาคารอาคารสงเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ อัตราส่วนระหว่างมูลค่าคงเหลือของภาระหนี้เทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและมูลค่าสิ่งปลูกสร้างที่เป็นหลักทรัพย์ค้าประกัน

อุทัยวรรณ กัญจนนิรันธน์ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการลอกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาลำพูน” โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัญชีที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของลูกหนี้ในปี พ.ศ. 2542 จำนวน 254 ราย ในจำนวนนี้มีลูกหนี้ที่หลุดจากการ

เมื่อนหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวน 83 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยการสร้างแบบจำลอง Probit Model) พนว่าปัจจัยที่มีผลต่อการลดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 4 ปัจจัยคือ อารืพของลูกหนี้ ภูมิลำเนาของลูกหนี้ ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้ และอัตราส่วนระหว่างเงินกู้ต่อมูลค่าหลักทรัพย์คำประกัน ผลการศึกษาซึ่งให้เห็นอีกว่า ลูกหนี้ที่หลุดจากการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นผู้มีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากเป็นอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้ประจำ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำพูนและเชียงใหม่เนื่องจากมีความรักในถิ่นฐานที่อยู่เดิม มีกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ในระยะสั้นคือไม่เกิน 15 ปี และมีอัตราส่วนระหว่างเงินกู้ต่อมูลค่าหลักประกัน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำผลการศึกษาไปใช้ปฏิบัติ เพื่อลดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ควบคู่ไปกับการเพิ่มคุณภาพสินเชื่อในอนาคตคือ นอกจากระดับพิจารณาให้ความสำคัญกับปัจจัยหลักที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ธนาคารจะต้องได้รับความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงจากตัวลูกหนี้เองเพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ยิ่งไปกว่านั้นพนักงานธนาคารต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ประเมินหนี้ โดยเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสมกับลูกหนี้แต่ละราย เพื่อป้องกันการลับมาเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ใหม่อีกรึ

พนอ จำเริญสุข (2543) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาประธานหนี้ของลูกหนี้จัดชั้นสัมภาระสูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลูกหนี้จัดชั้นสัมภาระสูญมาประธานหนี้ฝ่ายกฎหมาย และเพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของลูกหนี้ที่มีต่อมาตรการการประธานหนี้ของธนาคารฯ ที่มีต่อลูกหนี้จัดชั้นสัมภาระสูญ ข้อมูลที่ใช้ในศึกษาได้การอภิแบบสอบถามลูกหนี้ที่เข้ามาประธานหนี้ในเดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2543 โดยมีวัตถุประสงค์ซึ่งอีกต่อหนึ่งคือติดตามมาตรการ 200 ตัวอย่าง และมีวัตถุประสงค์ซึ่งอีกต่อหนึ่งคือติดตามมาตรการชุด 200 ตัวอย่าง รวมเป็น 400 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) และใช้สมการ回帰แบบ多元(Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมาประธานหนี้ของลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่ามี 4 ปัจจัย คือ อัตราดอกเบี้ย วัตถุประสงค์ในการกู้ วงเงินกู้ และเงินวงดุ้นการผ่อนชำระ ผลการศึกษาด้านความพึงพอใจของลูกหนี้ที่มีต่อมาตรการประธานหนี้ของธนาคารพบว่า มาตรการประธานหนี้ที่ลูกหนี้พึงพอใจมากที่สุดและต้องการศึกษา ได้ลดเงินวงดุ้นการผ่อนชำระ และได้ลดดอกเบี้ยเป็นปกติของธนาคาร ซึ่งลูกหนี้ที่อยู่ในขั้นตอนของกฎหมายแล้วจะถูกปรับเป็นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของธนาคาร